

Gyulafehérvári Hírlap

POLITIKAI HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Szerkesztőség: Alvinczi utca 7. Telefonsz. 15,
hova a lap szellemi részét illető közlemények
küldendők.
A lap előfizetési ára: Negyedévre 3 K. Félévre 5 K.
Egész évre 8 K. Egy szám ára 20 fill.

Felelős szerkesztő:
DR. VIZSOLYI MANÓ.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomdája,
hova a lap hirdetési részét illető közlemények
küldendők.
A hirdetések közlési díja megállapodás szerint.
Nyílttér sora 50 fillér.

Hetedikszer.

Babonás emberek szerencsés számnak tartják a hetest. Vannak, akik éppen magyar szerencseszámnak mondják. Hétfejű sárkányról, a hetedik nagy szerencséről szól a magyar népmese. Hét vezérrel szerezték meg a hazát eleink.

De minden kabalánál többet mond a józan számítás, midőn a *hetedik magyar hadikölcsön* sikerében bizunk. Nem maradhat nálunk hatás nélkül a fegyelmezett németek *fényes példája*, akik hetedik alkalommal tizenkétezer milliónyi hadikölcsönt jegyeztek. Nem maradhatunk el hetedikszer saját korábbi hadikölcsönünk nagyszerű eredménye mögött. Soha nem volt nálunk nagyobb a pénzbőség, soha buzdítóbb a nemes és hasznos tőkebefektetésre való alkalom. Egész társadalmi osztályok jutottak a háboru alatt vagyonhoz és a legszélesebb rétegekben is népszerűvé vált az állami járadékkötvények vásárlása. Mindenki tudja, hogy kötelessége nem másokhoz mérten, hanem csupán saját anyagi helyzetéhez képest minden erejével támogatni a hadikölcsön sorsdöntő ügyét és abban is bizonyos minden ember, hogy majd rájár a rud azokra, akik a háboru folytán rájuk özönlőtszertelen nyereségből nem méltó módon, vagy éppen nem adóztak a nemzeti célnak.

Még többről van szó. Békét óhajtunk és remélünk, de a ránk erőszakolt háborut oly dicső küzdelem és oly sok véres áldozat után lehetetlen befejeznünk lealázó békével. Csak tisztességes békével elégedhetünk meg mi, csak ilyet hagyhatunk utódainkra. Ehhez pedig kitartás kell s a kitartáshoz az új hadikölcsön teljes sikere.

Együtt a hét magyar hadikölcsön jobban ijessze el a vesztünkre törő elenséget a mesék hétfejű sárkányánál; úgy védje meg, olyan szilárdan adja át hazánkat boldogabb jövőnek, ahogy a hét vezér megszerezte. Legyen ez a hadikölcsön az a szerencsés hetedik gyermek, aki megtalálja és elhozza nekünk a legnagyobb kincset: a megérdemelt, nekünk való békét.

Beszéd.

Tartotta: *Dr. Roska Miklós* polgármester Mind-szentek napján a katonai temetőben.

„A nagy fájdalom nem vezet a tagadásba, sőt ellenkezőleg kiváltja az emberből azt az érzést, hogy egy felsőbb rendbe tartozik. A valláshoz az embert az az erős kapocs fűzi, hogy valójának legbensőbb magva ellentmond a mulandóságnak, befejezetlenségnek, készületlenségnek, célszerűtlenségnek látja a világot és önmagát s ha örökké nem él, egyáltalában nem tudja, hogy miért él.“ Így gondolkodik hazánk nagynevű püspöke: *Prohászka Ottokár* az evangéliumról irt elmélkedésében.

S ma, mikor mindnyájunknál minden napos lett a halál, ma, mikor testvéreink ezreinek meg ezreinek piros vére hull nap-nap után kelet, dél és nyugat minden oldalán, nem-e merül fel önkénytelenül is e kérdés: Miért e sok áldozat? Miért e sok pusztulás? Ha nincs célja az életnek? Testvéreim! Nemzetünk színe virága, legjobbjaink ma is nap-nap után véres áldozatokat hoznak. Miért? Azért, mert van célja az életnek. Mert van egy szent érzés, mert mindnyájunkban föltámad egy hatalmas ösztön, egy örületes szeretet, mely a haza fogalmában kulminálódik. Mert nemzeti önállóságunknak sziklaszilárd bástyáit akarják földönteni, mikor egy ezer éves multtal rendelkező országot, véreink módjára akarják szétráncigálni, akkor mindnyájunkban egy hatalmas érzés támad föl, életünkkel és vérünkkel védeni meg ezt a sokszor megtépázott édes hazát. Ez pedig szent cél, ez a felséges önfeláldozás kötelessége.

Testvéreim! Mindnyájunk családjába ellátogatott a halál, mindnyájan leróttuk a véres áldozatot a nemzethez való ragaszkodásnak szimbolumaként. Fáj a lelkünk, hogy azokat, kiket szeretünk, kiket féltettünk, többé viszont nem láthatjuk, felzokog a szívünk a sok nyomorúság, a sok fájdalom láttára és fölkiáltunk a végtelen jósághoz: *Uram*, hát meddig tart még e keserű pohár?!

A küzdelem még mindig tart, még mindig hullanak legjobbjaink e hosszú harc alatt. De a sok élet, de a sok ál-

dozat nem hiába hullott el, mert e sok halál nemzetünk nagyságának és erejének biztos fundamentuma. Ne úgy vegyék e nagy áldozatokat, mint hiába kiöntött üres vért, hanem vegyék azt áldozatnak egy nagy nemzet jövő reményéért.

Hiszen ezért hullottak el legjobbjaink, ennek reményében várják a feltámadást bajtársaink. Ez pedig szent cél és ezért kell azt mondanom, hogy minden életnek legszentebb célja: a *haza* boldogítása.

Ti pedig, kik nyugvóra tértetek és feláldoztatok azt, ami nektek legtöbb volt, pihenjeteek csendesesen! Ti pedig, kiknek megengedettett érni a győzelem reményét, ti, ha kell harcoljatok továbbra is, magyar lelkesedéssel magyar hazátokért, mert azért a hazáért mindnyájunknak élni és halni kell!

Gyulafehérvár közigazgatása 1916-ban.

III.

Városi árvaház.

Az árvaház a városi képviselőtestület által megválasztott bizottság felügyelete alatt áll. A bizottság elnöke: *Dr. Roska Miklós* polgármester. Az elmúlt évben az árvaházi növendékek száma 16 volt, ezenkívül az intézetnek 5 ideiglenes növendéke is volt, kiknek édesanyja a háboru kezdetén elhalt, édesatyja pedig a harctéren van. A folyó évben felvételre 2 növendék. Az év folyamán az intézetből elbocsátott 5 növendék.

A mozgósítás óta katonai célokra lefoglalt intézet a múlt évben felszabadult.

A testedzés a lefolyt évben tornaszerekkel, kertimunkával és kirándulásokkal mozgaltatott elő. A növendékek egészségi állapota kifogástalan volt.

Az intézet közvetlen felügyeletét és vezetését *Talosné Medrea* Letitia okl. tanítónő, árvaházi gondnoknő látja el.

Közüvőhid.

Állatorvos: *Altmann* Gyula m. kir. állatorvos, aki helyettese a husszemlélt teljesítő állatorvosnak is. Helyhatósági állatorvos: *Dezső* Dezső, aki hadba vonult. Levágatott a múlt év folyamán 9438 drb. állat, melyek után a vágóhid használatáért 16.382 K 71 f. folyt be. A vágóhid üzemi költségei 8912 K 12 fillért tettek ki s így a vágóhid tiszta jöve-

delme 7470 K 59 fillér volt. Az évi forgalom is bebizonyította, hogy telepünk méretei a szükségletnek nem felelnek meg s így annak átalakítása és felszerelése elengedhetetlen szükség. Az állatforgalom az elmúlt évben is lényegesen kevesbedett, ami a háborus viszonyok következménye.

Jéggyár és léghűtő.

A jéggyár 1915. augusztusában kezdette meg üzemét, a léghűtő csak múlt év július hó 17-én.

Termeltünk és eladtunk 3182 métermázsas jeget 11947 K. 52 fill. értékben. A vállalat összjövedelme 16.700 K, melyből üzemi és törlesztési kiadás 16.600 K úgy, hogy a bevételek fedezik a kiadásokat, dacára annak, hogy a léghűtő csak fél évig volt üzemben és a jéggyár üze me is hat hétig szünetelt. A gépek teljesítménye a helyi szükségletnek teljesen megfelelők, sőt a nagy fogyasztás mellett még vidékre is adhatunk jeget. A léghűtőt a helyi husipar fejlesztése érdekében ki kell bővítenünk olyan helyiségek, amelyekben sózott és páczolt husok tarthatók, mert ezek a léghűtő hatását nagy mértékben rontják.

Erdőkezelés.

A városi erdő a kormány által jóváhagyott üzemterv szerint kezeltetett. Az erdő a m. kir. erdőfőmérnök felügyelete alatt áll. A vágási területek jelenleg az erdő legmagasabb és legtávolabb eső részén vannak. A hasznosítás a háboru kezdete óta házilag végeztetett. Az év második felében 4500 m³. tűzifát, 400 drb. 8 méter hosszupóznát és 1700 drb. szőlőkarót termeltünk. Ezeknek értékeként 43433 K 34 fill. folyt be, amelyet 15.283 K üzemi költség terhelt, úgy, hogy a tiszta haszon 28.150 K 34 fillért tett ki. A városi erdőnek házi kezelésben való kitermelése a nagy fainsságra való tekintettel rendkívüli jelentőségű volt. Az elért eredmény folytán a város tanácsa az erdőt a jövőben is házilag kezeli.

Vízvezeték.

A vízvezeték létesíthetésének céljából az Ompoly és a Maros völgyében, 40 ponton próbafurások végeztek. A Maros völgyében a H. számú furásnál — a drombári ut, Ompolyatdk és a Maros folyó között elterülő a püspöki réten — megtaláltatott az a kavicsréteg, amely a vegyvizsgálat szerint vastalánitással minőségileg és valószínűen mennyiségileg is meg fog felelni. Budapest vegyészet és élelmiszervizsgáló intézetének véleménye ezen vizről a következő: „A vizsgált víz a korhadás termékeit csak jelentéktelen mértékben tartalmazza. Vízvezetési célokra csak vastalánitva használható fel.” A próbaszivattyúzáshoz szükséges csőkutató háborus állapotok miatt vállalkozó hiányában nem lehetett felszerelni s így az előmunkálatok sem fejeződhetek be.

Uszoda.

Az uszoda régóta vajdó kérdése még mindig megoldatlan, amennyiben az uszodapénz és anyagihiány miatt még mindig nem épülhetett meg. A kérdés újból kiadatott a városi főmérnöknek tanulmányozás végett, hogy nem-e volna célszerűbb a kérdést úgy megoldani, hogy az uszoda gőzfürdővel kapcsolatban építtessék meg. Az uszoda-alap különben 15.000 koronában megállapított és a folyó évi költségvetésben erre a célra újabb 10.000 korona vétetett fel, s így az uszoda létesítésére most már tekintélyes összeg: 25.000 korona áll a város rendelkezésére.

Iparhatóság és Ipartestület.

Iparhatósági biztos és előadó Dr. Kratochwil Ferencz városi tanácsos volt helyettese lovag Oelberg Ernő v. aljegyző. Az 1916. évben kiadatott képesítéshez kötött iparendedély 5, kereskedőknek és szatócsoknak iparigazolvány 35, egyéb iparosoknak 20, összesen 66.

Az ipartestület békéltető bizottsága által az iparhatósági biztos elnöke alatt 15 ügy tárgyalatott. Békéltető bizottsági ülés 12 ízben tartatott. Ipartestületi iktatóra 365 ügdarab érkezett. Az iparosok létszáma a múlt év elején 223 volt. A mesterek közül 121 hadbavonult.

H I R E K.

A világ szeme rajtunk.

Az egész világ szeme ránk szegződik és ámulattal, lélegzetvi sszafojtva látja az új csodát, mit hős fiaink hű szövetségeseinkkel vállvetve az olasz fronton művelnek. Az Isonzo fölött gomolygó őszi ködből egy második gorlicei legenda körvonalai botakoznak ki. Tulról a leghehíványabb ellenség csapatai hátrálnak egyaránt csatát és fejet veszve. A tűzvonal mögött hosszú sorban kullog a foglyok hada s a se szeri, se száma zsákmány. Benn a tűz kellős közepében pedig a mi félisteneink, amint föltartóztatlanul szabadítják föl az elbitangolt földet s nyomulnak diadalmasan előre az ellenséges országban. Csupa fény és ragyogás, amely megkápráztatja az egész világot.

Nekünk, akik itthon maradtunk, nem szabad foltot ejtenünk erre a dicsőségre. Az ellenség vizslatekintettel figyel, hogy vajjon idehaza is ugyanaz a kötelességtudat lelkesít, mely sorait a fronton pusztítja? Hadd lássa hát, hogy a front mögött sem tétlen senki s hogy a front mögött e pillanatban legfontosabb feladatunkat, a *hetedik hadikölcsön* ügyét is ugyanazzal az elszántsággal tettük magunkévá, valamennyien, mintahogyan derék fiaink még életük árán ses engednek győzelmi akaratukból.

A hadikölcsön sikeréből kiáradó nagy erkölcsi és gazdasági erő époly félelmesen sujt le ellenségeinkre, mint akár hadseregeinkellenállhatatlan rohamára, annyival azonban még ezen is tulatesz, hogy a győzelmes hadjárat szükségleteinek biztosításán kívül állandóan éleszti és táplálja vitéz katonáinkban a lelkesedést is. Ez lebegjen folyton kinek-kinek a szeme előtt s addig a pillanatig, míg csak a hadikölcsön aláírása lezárva és minél fényesebb sikere biztosítva nincs, egyikünk se ismerjen pihenést. Jegyezzük erőnkhez képest mindnyájan s lankadatlanul buzdítsunk másokat is,

hogy becsületesen vegyék ki részüket a hadikölcsönből.

Ha már ugys rajtunk a szeme, lásson minél többet a világ!

— **Anyakönyvi statisztika.** Az elmúlt hó folyamán városunkban született 9, meghalt 8 egyén. Házasságot kötött 3 pár.

— **Áthelyezés.** Dr. Inczédy-Joksmán Ödön alispán Lőte Lajos vizaknai szolgabíró a marosújvári járás főszolgabírói hivatalához helyezte át.

— **A belügyminiszter polgármestereinkhöz.** A belügyminiszter az alábbi levelet intézte a város polgármesteréhez: „Sz. ad. 113110—917, XII. Hivatkozással folyó évi szeptember hó 15-én 14208—1917. szám alatt kelt elterjesztésére, értesitem polgármesterurat, hogy Gyulafehérvár városában a „Pro Transsylvania” részére gyűjtött és hozzám felküldött 5062 korona 60 fillér adományt egyidejűleg a „Pro Transsylvania” országos segítőbizottság rendelkezésére bocsátottam. Egyben úgy polgármester urnak, mint pedig a nemesszivű adakozóknak hálás köszönetemet fejezem ki. Budapest, 1917. évi október hó 20-án.”

— **Teadélutánok a Hungáriában.** A Hungária jelenlegi tulajdonosa, a közönség iránti előzékenységüknek tanujelét adandók — értesülésünk szerint — azt tervezik, hogy a Hungária téli kertjében minden hét csütörtökén és szombatján zenés teadélutánt rendeznek a fővárosi nagyszállodák teadélutánjai mintájára. E magánvállalkozásnak tetsző tervhez nézetünk szerint nekünk is lehet szavunk, mert a terv megvalósulta viszonyaink között társadalmi jelentőségű is, alkalma lévén így városunk társadalmának intezivebb társadalmi érintkezés kifejtésére.

— **Újból kénytelenek vagyunk** szóvátenni türehtetlenül rossz villanyvilágításunkat. A képviselőtestületi és a villamosbizottsági urakat újból figyelmeztetjük, hogy még se járja, hogy Szászsebes — azon a czimen, hogy nincs bő viz a Sebesben és nincs olaja — napokon át annyira gyenge áramot szolgáltat, hogy belevakulhatunk. Hiszen ezen a czimen Szászsebes azt is megteheti, hogy egyáltalán nem ad áramot, mondván: egyáltalán nincs viz a Sebesben és egyáltalán nincs a telepnek olajkészlete. Hát mi közünk nekünk az ő vizéhez és olajához? Nem fizetünk a villanyért, ha a kötelezettnél jóval gyengébb erejű feszültséggel ég? Vagy mi is redukáljuk a kötelezett ellenszolgáltatást? Hiszen — éppen ellenkezően — arról van szó, hogy még többet fizessünk! Miért? Talán azért, mert utcái világitásunk olykor napokig be van szüntetve és vaksötétben botorkázunk a főtéren, amelyet az üzletek zárásáig csak az ezekből kiszűrődő lámpafény világít meg! Azonban tanukat tudunk állítani arra, hogy amíg este sokszor vaksötétség uralkodik az egész városon, nappal több utcában vigan ég a villanylámpa. Hát ezen az áldatlan állapotban nem lehet már egyszerűen segíteni? Ez így fog menni a végletekig?

— **Török Béla újabb kitüntetésé.** Török Béla 23. honvéd gyalogezredbeli tart. főhadnagyot, aki csak nemrég kapta meg a Signum laudis kardokkal, újabb kitüntetés érte, amennyiben az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréséül a III. osztályu kato-

naí érdemkeresztet a hadidiszitménnyel és a kardokat kapta.

— **Emlékezzünk hőseinkről!** November 5-én volt három esztendeje, hogy ifj. *Csecskedy József*, végzett joghallgató, *Csecskedy József* városi adóhivatali pénztárnok fia, a 31. gyalogezred tartalékos zászlósa Galiciában Bilitz mellett vívott ütközetben 28 éves korában hősi halált halt. — Ifj. *Csecskedy József* a háború kitörését megelőző napokban érkezett haza a szülői házhoz Kolozsvárról, ahol utolsó szigorlatát tette le. A doctorrá-avatásra időközben elrendelt mozgósítás miatt már nem mehetett, mert 1914. augusztus 3-án bevonult Nagyszebenben állomásozó ezredéhez, s onnan a legelső menetelakulattal a galíciai harctérre ment. Végigküzdötte a nehéz, először sikeres galíciai harcokat, míg az orosz tulerő visszavonulásra kényszerítette haderőinket. A visszavonulás fedezése közben, — század parancsnokának szüleihez írt levele szerint — *Csecskedy József* „ellenséges golyótól homlokodon találva, anélkül, hogy egy szót szólhatott volna, bátor magatartás után hősi halált halt”. *Csecskedy József* Galícia vértől átitatott földjén jeltelen sirban alussza örök álmait, mert hadseregünk visszavonulóban lévén, bajtársai temetéséről nem gondoskodhattak.

— **Műsoros-estély a Hungáriában.** A 12-es szaporók, Gyulafehérvár házi csapattest, a zászlóalj özvegyeinek és árváinak azonnali téli felsegítésére folyó hó 10-én este 8 órakor a Hungária nyári helyiségében műsoros estélyt, utána pedig téli helyiségében és kávéházában tombolát és táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 6 korona. Jegyek folyó hó 8-án, 9-én és 10-én délután 4—7 óráig a *meghívó felmutatása mellett* előre válthatók Schäser Ferencz könyv- és Golimann József műszerüzletében.

— **Mindenszentek napján** a sirok kivilágításának megváltása czimén gyűjtést rendezett Dr. *Roska* polgármester. A gyűjtés eredménye 625 kor. 20 fillér, mely összeget a József kir. Herczeg Szanatoriumegyesület elnökségének elküldött.

— **A fűtőanyag megtakarítása** czéljából törvényszékiünkön 1918. március hó 1-ig a büntügyi főtárgyalások nem a II. emeleti főtárgyalási teremben, hanem az I. emeleti polgári tárgyalási teremben tartatnak meg. A büntügyi felelősségi és váditanácsai tárgyalások pedig a főtárgyalási terem mellett levő visszavonulóban. Polgári ügyeket pedig a polgári visszavonulóban tárgyalnak.

— **Tűz.** Folyó hó 3-án este *Zakkel* Andrásházai Rét-utcai házában tűz ütött ki. A tűz egyik lakó vigyázatlanságának következménye, aki aprófa felvágása céljából égő petróleum-lámpával ment a fűtőkamrába, ahol a lámpát egy ládára helyezte el. Az aprófa felvágása közben a ládán levő lámpa feldőlt és kigyúlt, minek következtében a fűtőkamra is tüzet fogott. A tűz színhelyére legelőször a közelben levő állomásról a vasutasok siettek egy kis kézi fecskendővel és sikerült is a tüzet lokalizálniok és nagyobb tűzveszélynek elejét venniök. A meggyúlt fűtőkamaráról a tűz átharapózott a szomszédos fűtőkamrára és két sertésőrlőre is, amelyek teljesen leégtek.

— **Petrezselymet és murkot** árultak a napokban a sétatéri Vigadó nagy termében. Mondanunk sem kell, hogy e közszükségleti cikkek nagy keresletnek örvendtek és hamarosan elfogytak. — Szombaton káposztát árultak, kilóját 60 fillérért, amely szintén néhány

óra alatt elfogyott. Hétfőn újabb két vagon káposzta érkezett és került eladásra, mely szintén rövid idő alatt elfogyott.

— **Adomány.** *Bürger* Lipót bornagykereskedő egy perben részére szakértői díj fejében megállapított 40 kort szerkesztőségünk útján a Vörös-Kereszt-nek adományozta.

— **Adomány.** *Fritz* Gyula a „Pro Transylvánia” javára 40 koronát ajándékozott.

— **A vakok és rokkantak** számára *Grund* József főhadnagy Temesvárról 20 K-t küldött.

— **Czipő a hadiárvának.** *Gottlieb* Géza czipőkereskedő 6 pár czipőt küldött a polgármesternek azzal, hogy az a napközi otthonban elhelyezett hadiárva gyermekek részére vallaskülönbőség nélkül kiosztassék. A czipőket a polgármesterné, mint a napközi otthon vezetője osztotta ki. Az ajándékozónak ezuton is köszönetét fejezi ki a város polgármestere.

— **A „Szurmay-alap”** javára mult hó 27-én Alvinczen megtartott műsoros-estély igen jól sikerült. A tiszta jövedelem 909 K 50 f., mely összeget a rendezőség „Az Est” útján juttatta el az alap pénztárához.

— **Köszönet.** Mindazoknak, akik okt. 27-én Alvinczen a „Szurmay-alap” javára rendezett műsoros estély alkalmával adakoztak, ezuttal mond hálás köszönetet a rendezőség.

— **Panaszos levelet** kaptunk a napokban egy csendőrmester ellen. A panaszos levél azt sérelmezi, hogy a mult hó 29-én reggel *Rosznér* vegyeskereskedése előtt több nő és gyermek várt a liszt kiosztásra. Időközben odajött egy csendőrmester, aki nem volt szolgálatban s aki nagyon tapintatlanul viselkedett a tömeggel szemben s megbotránkoztató, s itt reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette a sorokra várakozókat. Helyesnek tartanók, ha a csendőrmester felettes parancsnoksága a tapintatlan csendőrmestert kioktatná, hogy a közönséggel nem szabad gorbáskodni.

— **A maláta-kávé maximális ára.** A m. kir. ministerium 3684/917. M. E. sz. rendelkezésével a maláta kávéért követelhető legmagasabb árakat az alábbiakban állapította meg: 1. Dobozban vagy zacskóban csomagolt maláta-kávé legmagasabb gyári eladási ára métermázsánként 100 kilogram tiszta sulyra dobozban való eladásnál 210 kor., zacskóban való eladásnál 180 korona. — 2. Tovább-eladásra árusító kereskedőnél legmagasabb árként métermázsánként dobozbani eladásnál 220 kor., zacskóban 190 kor. 3. Fogyasztóknak árusító kereskedőnél legmagasabb árként 1 kilogram tiszta sulyra számítva, dobozbani eladásnál 2 kor. 50 f., zacskóban való eladásnál 3 kor. 20 f.

— **Az élet komédiája.** Nagy szenzációja lesz f. hó 12-én és 13-án az Urániának. E napokon kerül ugyanis a közkedvelt és népszerű *Psylander* legutolsó és legragyogóbb alakításának, a szerelmes bohócnak „Az élet komédiája”-ban való bemutatása. A közönség lázas érdeklődéssel várja a bemutató előadást s előreláthatólag újból szüknek fog bizonyulni az Uránia tágas nézőtere. Erre a páratlan érdeklődésre való tekintettel a legnagyobb anyagi áldozatok árán is két napra kötötte le az Uránia igazgatója „Az élet komédiá” sát és azt a fent írt napokon rendez helyárák mellett fogja bemutatni.

— **Fehérneműgyűjtés a hadseregnek.** Az engesztelődés, megemlékezés és kegyelet

ünnepe: halottak napja negyedszerköszönt ránk vérzivatarok közepette. Szomorú és lájdalmas emlékezés ez sokaknak, akik apát, fiút, testvért vagy rokont veszítettek. De a halottakról való megemlékezés korne feledkezzünk meg az élők-ről, fordítsuk feléjük is figyelmünket és segítséget nyújtó kezünket és enyhítsük a harc-terek hőseinek sorsát, könnyítsünk szenvedéseiken. És ezt úgy tehetjük meg, ha azt adunk nekik, amire szükségük van: fehérneműt. Mindazok, akik ifjú életet áldoztak a haza oltárán, akkor amikor a kegyelet adóját rójják le szeretteikkel szemben, teljesítsék kötelességeiket az élőkkel szemben is. Adják oda az elesett hősök fehérneműit a katonáknak, akik nélkülözik a testnek meleget adó gyolcsot. A fehérnemű gyűjtésére a Hadsegélyező Hivatal országos akciót indított, a vidéki városokat most szervezi meg a Hivatal bizottsága. Az iskolák növendékei az egész országban segítségére vannak a Hivatalnak a szükséges feladat megoldásában. Az iskolákban felhívásokat osztanak ki, melyeken a szülőket adakozásra szólítják, Budapesten ezenkívül az előjáróságok után a főváros lakossága közt levelezőlapokat is fognak kiosztani, amik arra valók, hogy az adakozók értesítsék a Hivatalt, mikor szállíthatók el az adományok. A Hadsegélyező Hivatal minden vászon- és pamut-terméket szívesen fogad. Az adományok küldhetők közvetlenül a Hivatal címére is Budapest V. Akadémia utca 17.

— **Az Uránia heti műsora.** Csütörtökön f. hó 8-án kettős premiere: Bemutatóra kerül „*Királyom meghalok érted!*” színmű 4 felvonásban, Mädy Kristiánnal a főszerepben. „*Az ördög árnyékában*” dráma 4 felvonásban. A főszerepben Mia May. — Vasárnap f. hó 11-én színre kerül: „*A kuruzsló*” Földes Imre hírneves színműve 3 felvonásban. „*Robinson Számi*”, vigjáték 4 felvonásban, *Eisenbach* hírneves bécsi komikus főszereplésével. — Hétfőn és kedden az Uránia két legnagyobb szenzációja: „*Az élet komédiája*”, a főszerepben *Psylander*rel. „*A Maharadzsa gyöngye*” indiai történet 4 felvonásban. Főszereplő Gunär Tölnäs.

Választójogot a nőknek!

Irta: Gróf Teleky Sándorné.

II.

Ehhez az eredményhez igyekeztek szoktatni, idomítani, kényszeríteni a női lélek világlátását, esztétikáját, etikáját évezredek óta. S talán a nagy átlag benne is maradt volna még jövőre évezredéig, ha a francia forradalom óta, lassan-lassan új eszmék nem gazdagították látókörét. Ám ez a legtöbb országban csak megzavarta, nyugtalanította, igazságtalan helyzetének öntudatára ébresztette, de — nem vezette új eszméit diadalra. A világháború az, ami a nőt végleg felrázta odalisk álmából. Ma már mindannyian tudjuk, — (mert tudják azok is, akik nem szeretik tudomásul venni), hogy a megszokott, megszeretett, vagy csak némán tűrt, mert erőnyé kristályosodott parazita életrend lehetetlenné vált a mai nő számára. Tudjuk azt, hogy királynőtől koldus asszonyig, ma mindenkinek csak annyi a létjogosultsága, amennyit: egyénileg ér.

Igen. A nő, a magyar asszony mind ennek az új mélységet nyert régi igazságnak a tanításán nőtt ki a gyermekcipőkből. Tudja,

hogy öt ország földjét drága hamvak terméke-nyitik: sejt, hogy ha a várva-várt élettárs hazajön is végre, nem fog sokáig idehaza maradni, mert ismét csak el fog vándorolni a nagy vizeken tuli ösmerellenségbe, irtó meszszeségbe, új aranyhegyek keresésére és most már mennyivel könnyebben fog indulni, hisz évek óta elszoktatták az otthonától, tudja ezt a magyar asszony, nagyon tudja, de még jobban tudja, hogy neki magának „a nagy világon e kívül nincsen számára hely — itt élni s halnia kell”. És ezért, éppen ezért neki nem szabad itt tétlenül élnie. És dolgozik is. Teremt, vár, csak az Isten a megmondhatója, mi szíjja ki jobban az életerejét a könny-e, avagy a verejték? Mindegy!... A földet, az ősök földjét, a gyermekei földjét megmunkálja, megmenti és neki, a magyar anyának fogják köszönni jövő nemzedékek, hogy valaha újra áldás kíséri azt a másik szerinti fogalmat is — a mindennapi kenyerét.

Egy mindennél hatalmasabb, kérlelhetlenebb erő oda kényszerítette az asszonyt az ekeszarvához, az irodába, a gyárba, a műtőasztalhoz és az asszony mindenütt megállta helyét, ám most mind evvel szemben egy másik bontakozik és ölt alakot: az az igazság, hogy aki felelőségre megérett, az érett arra is, hogy polgárjogokat gyakorolhasson. Ezt még a leggavallérabb magyar törvényhozónak is be kell látni végre! Igen. Meg kell adni a magyar asszonynak a választó jogot először is igazságérzetből, mert kinőtt az örök kiskorúságból, tehát az emberi méltóság ellen vétkeznék az, aki őt ezentul is a régi életmódba akarná visszaszorítani. A régi életmódba, amely végeredményben: a nőből vagy parazitát (kitartott, vagy eltartott parazitát) vagy kiuzsorázott páriát csinált. És meg kell neki adni a választójogot hálaérzetből azért, mert nélküle, az ő igyekezete, beosztása, önfeláldozása nélkül nem lenne Magyarország ott ahol van, mert nem lennének földjei úgy megművelve, annyi birtok felszabadulva a terhektől, s az állam háztartásának gépei se dolgoznának úgy, ahogy dolgoznak. Meg kell adni, méltányosságból is. Azért a tengernyi keserű könyért, vergődésért, lemondásért, szenvedésért, s mégis zugolódás nélkül türt kinokért, ujakkal pótolják. Sőt, az ország szent oltárán engedték feláldozni.

És végül meg kell adni szürke, józan célszerűségből, mert szükség van gondolkodó, megbízható, alkotó, megértő honpolgárookra. Szüksége van rájuk a kultúrának, és szükség van rájuk ott, ahol a meglevő rosszi szörvényletes, hiányos, kegyetlen család jog, törvényeket revidálják, ujakkal pótolják. Sőt, beszélnék a parlamentekben jogegyenlőségről. De lehet elképzelni igazságot akkor, ha az emberiségnek azt a felét, amelyre a jövő nemzedék testi és lelki ereje, erkölce bízva van, oda láncolják az 1897. évi XXXIII. t. c. 5. szakasza rendelkezése szerint a gonosztevők és hülyék jó őrizetbe vett salakcsoporthoz? ... Nem kérem. Ez nem lehet. A világháború oda állított bennünket, a férfit a harctérre, az asszonyt a küzdőterre, s azoknak akik ott künt a halált osztják nincs okuk szégyenkedni miattunk, mert mi itt bent életfentartókká, nőitünk ... Egyéni életet élő, a köznek szolgáló, a családot megvédő emberrekké nőitünk.

Bükkmakkot, makkot, csipkebogyókat, fekete szederlevelet frissen szedve és szárítva

vesz minden mennyiséget 1 koronájával a kilóját M. JUNGE Karlsbad-Bahnhof. — Dugókat is vásárlók. — Bevásárlókat keresek.

Fizessen elő a Gyulafehérvári Hírlapra.

Gyulafehérvárt, a várban,
az ugynevezett

„Fehér Bárány”

vendéglő 1918 év március
hó 1-től bérbe adandó.

Ez ügyben értekezni lehet a káptalani gazdaság megbízottjával (Valeria-u. 26.), hol a feltételek megtekinthetők

Tisztelettel értesitem a nagyra-
becsült helybeni és vidéki köz-
önséget, hogy Gyulafehér-
várott az

„Erzsébet” szállodát

összes helyiségeivel a mai nap-
tól kezdve átvettem és főtörék-
vésem oda fog irányulni, hogy
a nagyrabecsült közönség igényeit pontos és szolid kiszol-
gálással kielégítsem.

A nagyrabecsült közönség szíves párt-
fogását kéri tisztelettel

WALDMANN JÓZSEFNÉ.

Moreno Manó gyógyszerész

kozmetikai és vegyészeti készítmények laboratóriuma, fényképészeti cikkek és
vegyszerek raktára.

Telefon 83.

GYULA FEHÉRVÁR.

Telefon 83.

Szíves tudomására hozom a n. b. közönségnek, hogy a törvényszékkel szemben levő „MEGVÁLTO” gyógyszerteret átvettem és azt személyes vezetésem mellett a mai kor követelményeinek megfelelően, teljesen újonnan — modernül — felszereltem.

Állandóan raktáron tartok: bel és külföldi különlegességek, betegapórási cikkek, kötszerek, gyógyezukorkák, gyógyborok, gyógy-, keserű- és üdítő ásvány-
vizek, különféle háztartásbeli vegyikészítmények, illatszerek, szappanok, fényké-
pészeti cikkek stb. — Egyben tisztelettel értesitem a n. b. közönséget, hogy a „Kerületi munkásbiztosító pénztár”, a „M. kir. államvasutak betegsegélyző pénztára”, az „Országos betegapórási alap” és az „Izr. Szent Egyet” vénei nálam is elkészíthetők.

Vidéki megrendelések legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.
Helyi telefonrendelések házhoz küldetnek.

Meisner József

aranyműves, ékszerész és órászületében

Gyulafehérvárt, a Hunyadi-téren 17. sz. a.

nagy választékban kaphatók: drágaköves, fejcs vagy egyszerű férfi, női és gyermek aranygyűrűk, fej-
ékek (diademok), arany és ezüst nyak- és óraláncok,
brosok, nyakkendőtlük, övek, karperecek, zsuzsuk,
arany ing- és kézelő gombok, arany-, ezüst-, tula
nickel zsebórák, ébresztő- és faliórák,

szalon asztali és ingaórák, asztali dísz tárgyak, ezüst levélnyomtatók, emlék-
tárgyak, ridikülők, ezüst és aranyozott evőeszközök, ezüst csemegetálak,
asztali ezüst tálcák, ezüst gyertyatartók, aranyozott ezüst szivar- és
dohányszelenczék, ezüst gyufatartók, aranykeretes és más foglalatu szem-
üvegek stb. stb. a legszolidabb kivitelben és a legújabb araszámítás mellett.

Javításokat úgy ékszeréken, mint órákon jótállás mellett vállal el. Megvesz a legmagasabb áron arany- vagy ezüst tárgyakat, nevezetesen: használt ékszereket, törött arany- és ezüstdarabokat, egész evőeszközöket stb. Becserél csekély utánfizetés mellett órákat, gyűrűket, broszokat, medailonokat, kézelőgombokat stb. stb.

A nagyérdemű helybeni és vidéki közönség becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel **MEISNER JÓZSEF órák és ékszerész** Gyulafehérvárt.

